

716/23

Directoraat-generaal Klimaat
en Energie

Aan de minister voor Klimaat en Energie

Aan de minister van Economische Zaken en Klimaat (ter informatie)

nota

Aanpassing in planning net op zee en tenders voor
IJmuiden Ver Alpha en Beta

TER BESLISSING

Datum

23 mei 2023

Kenmerk

DGKE / 27410963

Parafenroute

Bijlage

- Kamerbrief

Aanleiding

In bijgaande Kamerbrief informeert u de Tweede Kamer over de vertraging van de oplevering van het Net op zee IJmuiden Ver Beta, de verbinding tussen het beoogde windpark in windenergiegebied IJmuiden Ver kavel Beta en het vasteland bij de Maasvlakte. Vanwege deze vertraging en de benodigde tijd voor de ecologische onderbouwing van de ontwerp-kavelbesluiten, geeft u ook aan dat u de tenders voor de windparken IJmuiden Ver Alpha en Beta een kwartaal later wilt sluiten (eind maart 2024).

Geadviseerd besluit

- U wordt geadviseerd in te stemmen met de voorgestelde gewijzigde planning voor het Net op zee IJmuiden Ver Beta.
- U wordt geadviseerd akkoord te gaan met het met één kwartaal verschuiven van de sluitingsdatum van de tenders voor IJmuiden Ver Alpha en Beta.
- U wordt geadviseerd de Kamer met de bijgevoegde Kamerbrief hierover te informeren en de brief daartoe te ondertekenen.

Kernpunten

Gewijzigde planning Net op zee IJmuiden Ver Beta

- De eerstkomende tenders voor de windparken op zee zijn kavels IJmuiden Ver Alpha en Beta (beide bieden ruimte voor een capaciteit van ca. 2 GW).
- De oplevering van het Net op zee IJmuiden Ver Beta is met ongeveer een jaar vertraagd ten opzichte van de initieel geplande datum (Q4 2028). Dit betekent dat de verwachte ingebruikname van het beoogde windpark ook met ongeveer een jaar vertraagt.
- De oorzaak ligt in de bouwtijd van het 2 GW gelijkstroomplatform. Die blijkt zeven jaar te zijn, waar eerder werd uitgegaan van zes jaar.
- De contractanten van TenneT hebben aangegeven navolgende projecten telkens sneller te kunnen opleveren dan de zeven jaar van dit eerste project. Navolgende projecten die op de Maasvlakte aanlanden, te weten IJmuiden Ver

8
8
8 Akkoord en goed om zo tijdig en transparant te communiceren.

Gamma en Nederwiek 2 (beide 2 GW), zullen daardoor ook vertraging oplopen, maar minder dan een jaar.

- Dit is het effect van het raamwerkcontract en standaardisatie "Design one, build many". TenneT is namelijk omgeschakeld van de oorspronkelijke reguliere tenders voor 2 GW platforms naar een programmatische aanpak en grote raamcontracten voor de totale opgave voor 2031 om zo de toeleverketen zeker te stellen in een sterk concurrerende internationale markt. Met deze omschakeling is in het begin enig tijdverlies gemoeid in snelheid maar kan wel continuïteit, zekerheid en later ook snelheid in aanleg van het net op zee gerealiseerd worden.
- Door de raamcontracten heeft TenneT de toeleverketen voor de uitvoering van de routekaart zeker weten te stellen en kan de doelstelling om eind 2031 circa 21 GW gerealiseerd te hebben nog steeds worden gehaald.
- De exacte planning van de Netten op zee IJmuiden Ver Alpha en Beta stellen we de komende maanden in overleg met TenneT en na consultatie van de windparkontwikkelaars vast. Die planning nemen we op in het ontwikkelkader windenergie op zee, dat u samen met de brief over de voortgang van de routekaart windenergie op zee na de zomer aan de Tweede Kamer stuurt. U heeft die brief tijdens het Commissiedebat Elektriciteitsnet, energie-infrastructuur en RES op 9 maart 2023 toegezegd.
- Door de vertraging zal de elektriciteit uit IJmuiden Ver Beta ongeveer een jaar later dan gepland aanlanden op de Maasvlakte en zal ook de aanlanding van navolgende verbindingen op de Maasvlakte enige vertraging kennen. Dit heeft mogelijk gevolgen voor de verduurzaming van de industrie en de schaarste aan transportcapaciteit op het hoogspanningsnet. De komende periode wordt dit gegeven meegenomen in gesprekken met het Nationaal Programma Verduurzaming Industrie en de analyse van de vraag en aanbod en eventuele mismatch hiertussen op de Maasvlakte.
- De vertraging van het Net op zee IJmuiden Ver Beta geeft de windparkontwikkelaars wel meer tijd om het windpark te bouwen. Zij hebben tijdens de consultatie van de conceptregelingen voor de tenders zorgen geuit dat oplevering van een windpark met een omvang van 2 GW in 2028 te ambitieus is.
- Voor de verbindingen van het net op zee richting de Maasvlakte die volgen na de Netten op zee IJmuiden Ver Alpha en Beta brengt TenneT in de komende maanden in kaart welke versnellingsmogelijkheden er zijn en welke gevolgen e.e.a. heeft voor de planning van die projecten. Dat beeld is naar verwachting begin 2024 beschikbaar.

Sluitingsdatum tenders voor IJmuiden Ver Alpha en Beta een kwartaal later

- De publicatie van de ontwerp-kavelbesluiten voor kavels IJmuiden Ver Alpha en Beta is vertraagd. De ontwerp-kavelbesluiten zijn nog niet genomen noch gepubliceerd, omdat aanvullend ecologisch onderzoek en ecologisch-juridische onderbouwing nodig is, dat nu wordt uitgevoerd in samenwerking met MNenS. Naar verwachting kunt u de ontwerp-kavelbesluiten a.s. juli publiceren en ter inzage leggen, nadat de betrokken ministers (MIenW, MNenS, MVRO) met het besluit instemmen.
- Het is voor de windparkontwikkelaars van belang dat er voldoende tijd beschikbaar is tussen de publicatie van de ontwerp-kavelbesluiten en de sluitingsdatum van de tenders om de aanvragen goed voor te bereiden. Door

de sluitingsdatum van de tenders te verschuiven, komt u de windsector hierin tegemoet.

- U wordt daarom geadviseerd de geplande sluitingsdatum van tenders voor de windparken in IJmuiden Ver kavels Alpha en Beta een kwartaal op te schuiven: van de geplande sluiting eind Q4 2023 naar sluiting eind Q1 2024.
- Het uitstellen van de tenders zorgt niet voor additionele vertraging van de uiteindelijke ingebruikname van het windpark doordat ook de oplevering van het Net op zee IJmuiden Ver Beta is vertraagd en de geplande oplevering van het Net op zee IJmuiden Ver Alpha (dat niet is vertraagd) hier al voldoende ruimte voor biedt.

Noodzaak de Tweede Kamer en de windsector snel te informeren

- Gezien het belang van deze informatie voor alle partijen, is het nodig zo snel mogelijk de Tweede Kamer en de windparkontwikkelaars hierover informeren. De windparkontwikkelaars zijn immers op basis van de geconsulteerde conceptregelingen voor de tenders IJmuiden Ver Alpha en Beta al begonnen met het voorbereiden van hun tenderaanvragen.
- Op 30 mei jl. heeft EZK samen met TenneT de windenergiesector in een vertrouwelijke sessie geïnformeerd en geconsulteerd over de laatste ontwikkelingen rond de Netten op zee IJmuiden Ver Alpha en Beta gegeven de voorbereidingen die ze al hebben getroffen. Op 8 juni a.s. vindt onze halfjaarlijkse openbare workshop plaats met de windenergiesector, waarin we alle windparkontwikkelaars en andere geïnteresseerden (zoals de industrie) informeren over de laatste (beleids)ontwikkelingen.
- Voorafgaand aan deze workshop, informeert u de Tweede Kamer met bijgaande Kamerbrief. In deze brief kondigt u ook aan na de zomer de Tweede Kamer met een uitgebreidere brief te informeren over de voortgang van de aanvullende routekaart windenergie op zee.
- Het is ons voornemen de brief op 8 juni kort voor de start van de workshop te verzenden.

Toelichting: samenhang kavelbesluiten, tenders en net op zee

- De kavels IJmuiden Ver Alpha en Beta worden aangesloten op het net op zee via twee platforms van TenneT ("stopcontact op zee"), die elk een gelijkstroomverbinding van 2 GW hebben naar een landstation.
- Kavel Alpha landt aan in Borssele en kavel Beta landt aan op de Maasvlakte. Dit zijn de eerste windparken in Nederland die TenneT zal aansluiten met een 2 GW gelijkstroomverbinding.
- Voor de bouw van een windpark op zee is het van belang dat de verschillende processen op elkaar zijn afgestemd, waaronder de vergunningverlening (zowel de kavelbesluiten als de tenders) en het net op zee.
- De tenders (vergunningverleningsprocedures) voorzien de windparkontwikkelaar(s), op basis van de Wet windenergie op zee, van het recht op de vergunningen om de windparken op zee te bouwen en te exploiteren.
- De vergunningen (Waterwet en Wet natuurbescherming) voor deze activiteiten zijn geïntegreerd in het kavelbesluit.
- Een onherroepelijk kavelbesluit is nodig voordat een ontwikkelaar kan starten met de bouw en exploitatie van het windpark op zee.

- Daarnaast stelt het kavelbesluit onder welke voorwaarden en met welke voorschriften het windpark op zee gebouwd kan worden. Dit is input voor de aanvraag dat een ontwikkelaar voorbereidt voor de tender.
- Het is dus van belang dat er voldoende tijd beschikbaar is tussen het publiceren van de (ontwerp)kavelbesluiten en de sluitingsdatum van de tenders.
- De oplevering van het platform en net op zee bepaalt op welk moment het windpark operationeel kan worden.